

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Δι' επιστολάς τη Δευθύνει.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Αγορά Κύκκου αρ. 34.

Τιμή εκάστου φύλλου γρ. 2

Υπεύθυνος 'Ιδιοκτήτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΕΙΑ

«Μελέτη δέ τοι ἔργον ὀφέλλει».

[Ἡσίοδ. "Εργα 410].

Παράδοξον καὶ ὀλέθριον ἐπεκράτησε πνεῦμα παρ' ἡμῖν, ἐμπνέον τὴν περιφρόνησιν καὶ τὴν ἀποστροφήν πολλὰς πρὸς τὰ γεωργικὰ μάλιστα καὶ ἄλλα χειρωνακτικὰ ἔργα, καὶ τοσοῦτον ἐρριζώθη βαθύς ἡ δι' αὐτοὺς αὕτη, ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ γεωργοὶ γονεῖς ὡς ἀποτρέψωσι τὰ τέκνα τῶν ἀπὸ τῶν ἑαυτῶν ἔργων καὶ ὡς ἀπομακρύνωσι τοῦ οἴκου καὶ τῶν ἀγρῶν αὐτῶν τοὺς υἱοὺς τῶν, εἴποτε μαλίστα οὗτοι ἤθελον φοιτῆσαι εἰς σχολεῖα, ὅτε καὶ κατασχόνῃ νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπὸ τούτων ἐπάνοδος ἐπὶ τὰ γεωργικὰ.

Παράδοξος ἔτι καὶ ἡ παιδεία ἀπέβη παρ' ἡμῖν ἐχθρὰ καὶ πολεμικὰ κατὰ τῆς γεωργίας, διότι ἐσοὶ τῶν ἀγροτῶν νέων καὶ ἐπιπολεῖται ἡθελον γενεὴ ταύτης οὐδέποτε πλέον ἐπανέρχονται εἰς τοὺς ἀγροὺς ὡσεὶ ἡ γεωργία ἦν ἔργον μόνον ἀμαθῶν καὶ ἀγροίκων ἀνθρώπων.

Ἐντούτοις ὁ θεὸς καὶ ἀγαθὸς ἀσκαρὸς ποιητὴς ὁ Ἡσίοδος, ἐπὶ τῶν αἰώνων πρὸ Χριστοῦ ἐδίδασκε τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφὸν Πέρσην καὶ δι' αὐτοῦ τὸ Ἑλληνικὸν γένος λέγων αὐτῷ:

«Ἐργάζεαι, Πέρση, Δίον γένος, ὄφρα σὲ λιμὸς
εἰσθάρῃ, φίλῃ δέ σε ἐυστέφανος
Δημήτηρ
αἰδοίη, βίβου δέ τιν' ἡμίλησι
καλῶν».

[Ἡσ. ἔργα 297—9]

Ἐπάγεται δὲ εἰς ταῦτα τὸ ἄριστον ἀπάντημα πάντων ὅσα ποτὲ συνέλαβεν ἡ Ἑλληνικὴ μεγαλοφυΐα:

«Ἐργον δ' οὐδὲν ὀνειδὸς, ἀεργίη δὲ τ' ὀνειδός».

(Ἀλκμ. 309)

Ἡ Π. Γραφὴ παρέστησε τοὺς ἀμαρτήσαντας πρωτοπλάστους ἀπελαθέντας τοῦ Παραδείσου, ἐν ᾧ ἀθάνατοι διήγον ἐν ὅλοισιν ἀνάσσει καὶ εὐμαρεῖα καὶ τῆς ὑπάτης πνευματικῆς καὶ ἡθικῆς εὐδαιμονίας ἀπὸ τῶν βλεπόντων πρὸς ἑαυτοὺς πρὸς τὸν Θεόν.

Ὡς θεῖαν κατάραν κατ' αὐτῶν ὑπέλαβεν ὁ ὁρῶν ἡ ἀνθρωπίνη ἀτέλεια καὶ ἀδυναμία τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἐπιπόνου ἐργασίας εἰς τὸν ἀνθρώπον, ἐν ᾧ ἐν τῇ ἐργασίᾳ οὗτος ἀνεῖρεν ὅλην τὴν ὑπέροχον ἀξίαν καὶ τὸ πραγματικὸν μέγαλειόν του, καλούμενος ὡς ἀντιπαθὴς πρὸς πᾶσαν τὴν ἀλογον φύσιν καὶ καταστροφήν αὐτὴν διὰ τῶν πνευματικῶν τὸν δυνάμει δούλῃ καὶ θεραπευνῶν του.

Ὅσα εἶχεν ἐν τῇ παραδείσῳ ἀγαθὰ προήρχοντο μόνον ἀπὸ τῆς ἀπειροῦ ἀγαθότητος καὶ στοργῆς τοῦ Πλάστου αὐτοῦ, οὐδὲν ὅμως εἶχεν αὐτὸς νὰ ἐπιδείξῃ ἴδιον, βίων καὶ τρέφμενος ὡς νήπιον παρὰ τῶν γονέων του, προσέλαβε δὲ ἴδιαν ἀξίαν καὶ μεγαλοπρέπειαν ὅτε ἀνέλαβε τὸν κατὰ τῆς ἐξεγερμένης κατ' αὐτοῦ φύσεως ἀγῶνα καὶ τὴν τροφὴν καὶ

συντήρησίν του ἀποσπᾶ καὶ ἐξαοφάλλει δὲ τῶν ἰδίων του δυνάμεων.

Τὴν ἀργίαν οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι πάσης κακίας μήτερά διενήρυσαν ἵνα ἡ ἐργασία νοηθῇ μήτηρ καὶ πηγὴ πάσης εὐτυχίας καὶ ἀρετῆς. Αἱ πολυοχιδαὶ ἑλληνικαὶ ἀνταὶ καὶ τὸ περὶ τῆς Ἑλλάδος ἔδαφος ἐπέβαλλον εἰς τοὺς κατοίκους αὐτῆς τὴν ἀνάγκην ἐργασίαν ἐπὶ τῇ χερσὶ καὶ ἐπὶ τῇ θαλάσῳ, εἴτινες διὰ ταῦτα πολλὰ πρωτίως καὶ γεωργοὶ καὶ ναυτικοὶ ἄριστοι ἀνεδείχθησαν, ταχέως δὲ ἱδρυσαν εὐνόμους πολιτείας καὶ κοινωνίας εὐκόσμου ἔθνη καὶ δὲ τὰ θεμέλια εἰς αἰωνόδιον πολιτισμὸν καὶ παρήγαγον ἔργα ἐσσεὶ ἀθάνατα καὶ θαυμαστά.

Καίτοι ὁ θεὸς τῆς δουλείας ὁ πῆρξε παρ' Ἑλλήνων, οὐδαμῶς ἐστήριξαν αὐτοὶ τὴν εὐθυμίαν αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἐργασίᾳ τῶν δούλων, ὡς ἔπραξαν οἱ ἀσιατικοὶ λαοί, ἀλλ' ἰδίαις χερσὶν ἐκαλλιεργοῦν τὴν γῆν καὶ αὐτοὶ ἐκυστέρουν τὰ πλοῖα καὶ τὰ πληρώματα ἐξ ἐλευθέρων ὡς τὰ πολλὰ πολιτῶν συνεκροτοῦντο.

Ἡ ἀργία καὶ ἡ ἀπραγμοσύνη, ἡ τις ἐφθέρπει τὰ μεγάλα κράτη καὶ ἔθνη τῆς Ἀσίας ἐγένοντο ἀγνωστοὶ παρ' Ἑλλήνων, εἴτινες τὴν ἐργασίαν ἐθεώρουν ὡς καθήκον παντὸς ἀνθρώπου τιμῆς καὶ ἐλευθέρου. Ὅπου δὲ εἰς μεγάλας καὶ ἰσχυρὰς πόλεις, οἱ αἱ Σπάρτη καὶ αἱ Ἀθήναι οἱ ἐλευθεροὶ πολῖται ἐπέτρεψαν τὰ βιοποριστικὰ ἔργα εἰς τὰς τάξεις τῶν δούλων, αὐτοὶ ἐπεδέθησαν εἰς ἄλλας ἐνασχολήσεις σωματικὰς καὶ πνευματικὰς αἰτίνας ἐξευγένισαν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ ἀνείδειξαν τὸν ἀνθρώπον οὐ μόνον τοῦ ὀλίκου ἀλλὰ καὶ τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἡθικοῦ κόσμου πολίτην καὶ κύριον, ἀπατελέσθη δὲ οὕτω ὁ Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς, ὅστις ἐγένετο ὁ ἀγλαδιώτατος καρπὸς τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἐργασίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἡ πρὸς τὴν ἐργασίαν ἀρὰ ἀποστροφή τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων καὶ ἡ πρὸς τὴν γεωργίαν καὶ τὰ ἄλλα χειρωνακτικὰ ἔργα περιφρόνησις αὐτῶν εἶναι ἀπόρροια τῆς διαστροφῆς τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν χαρακτήρος ὑπὸ τῆς μακρᾶς καὶ συγερᾶς δουλείας. Ὑπεύθυνος πρὸς ταύτην τυχάνει καὶ ἡ παρανόησις τῆς ἐθνικῆς παιδείας, εἰς ἣν προσεδόθη ἐξ ἀρχῆς χαρακτήρ ὅλως θεωρητικὸς καὶ πνευματικὸς, ἀποβλέπων μὲν εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ ἡθικὴν ἀνάπτυξιν καὶ μόρφωσιν τοῦ Ἑλλήνου ἀλλὰ καὶ ἀπομακρύνων αὐτὸν ἀπὸ πάσης βιοποριστικῆς ἐργασίας, καὶ μάλιστα γεωργικῆς καὶ χειρωνακτικῆς.

Ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Θράκῃ ὑπέστημεν ἕνεκα τούτου μεγάλας ζημίας ἐθνικὰς, διότι οἱ Ἕλληνες διὰ τὴν μετρίαν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν εἶχον ἀναλάβει τὰ Ἑκκλησιαστικὰ καὶ κοινωνικὰ καὶ πολλὰς τὰ πολιτικὰ ὑπὸ τὴν Τουρκίαν ἀξιώμα

τα, συνέφερον κατὰ προτίμησιν εἰς τὰς πόλεις πρὸς ἐμπορίαν καὶ συναλλαγὴν καὶ κατέλειπον τὴν ὑπαίθρον εἰς χεῖρας τῶν βουλγάρων καὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων ἀξέστων καὶ ἀμαθῶν, ἵνα σήμερον ἀμφοδωθῇ τὴν προγονικὴν ἡμῶν κληρονομίαν.

Δὲν συνέβη εὐτυχῶς τοῦτο καὶ ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ, ὅπου οἱ Ἕλληνες καὶ πληθυσμοὶ καίτοι ὑπὸ τὸ κράτος βαρβαρὸς δουλείας διὰ τῆς ἀκαμάτου φιλοπονίας αὐτῶν οὐ μόνον περισώθησαν καὶ ἐπέπλευσαν τοῦ βαρβαρικοῦ κατακλυσμοῦ ἀλλὰ καὶ σταθερῶς κατακτῶσι τὸ πάτριον ἔδαφος διὰ τῆς ἀξίνης καὶ τοῦ ἀρότρου ἀφοῦ ἀπώλεσαν αὐτὸ οἱ βυζαντινοὶ πρόγονοι τῶν ἡττώμενων ἐν τοῖς ὅπλοις.

Ἡ Κύπρος τὴν ἐθνικὴν αὐτῆς ὑπαίθρην ὀφείλει ἐξ ἐλοκλήρου εἰς τὴν ἀδιάσειστον προσκόλλησιν τῶν κατοίκων ἐπὶ τοῦ ἔδαφους αὐτῆς ἀπὸ τῶν προϊστορικῶν χρόνων. Τὰ πανάρχαια λείψανα ἐν αὐτῇ τῆς νεολιθικῆς καὶ τῆς χαλκικῆς περιόδου μετὰ τῆς μυκηναίας ἀποκαλύπτουσι ἡμῖν λαὸν οὐ μόνον περὶ τὰ ἐπὶ ἀσχολούμενον, ἀλλὰ μάλιστα περὶ τὴν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν γεωργίαν, ὡς διηγήθησαν ἀκαμάτως πάντοτε καὶ ἐπιτυχῶς ἡδυνήθη νὰ παραμείνῃ ἀδιαφιλονίκητος κύριος τοῦ ἔδαφους αὐτῆς εἰς νικητῆς δὲ τῆς λόγης εἰς ἡττημένους διὰ τῆς ἀξίνης καὶ τοῦ ἀρότρου. Οἱ ἀειναῖται Φοίνικες, οἱ κατακτητικοὶ Ἀσσύριοι καὶ Αἰγύπτιοι, οἱ σιδηρόφρακτοι Φράγγοι καὶ οἱ πολυμήχανοι Ἑνεῖτι ἤλθον καὶ παρήλθον, μὴδυνήθεντες νὰ ριζωθῶν ἐν τῇ Κυπριακῇ ἔδαφει, ὅπερ ἐκαλλιεργοῦν καὶ ἡδυνῶν μόνον τῶν Κυπρίων αἱ χεῖρες καὶ οἱ ἰδρώτες καὶ οὐχὶ σπανίως τὸ αἷμα καὶ τὰ δάκρυα. Παρήλθον ὡσαύτως οἱ Τούρκοι, καὶ ἂν παραμείναι τούτων ἱκανοὶ εἴη, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν ἐξάσκησιν ὑπὸ τούτων τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας καὶ ἐν τῇ σταδίᾳ τούτῃ διεξάγεται ἄγων εἰρηνικὸς καὶ ἀναιμακτός, ὑπὲρ τίνος δὲ θὰ εἶναι ἡ τελικὴ νίκη δὲν πιστεύομεν νὰ ὑπάρχῃ τις ἀπὸ τούδε ἀμφιβολία.

ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν ἡδὴ κατὰ τὴν διατελοῦσαν ἡ νῆσος αὕτη, καίτοι καταπονείται ὑπὸ πολυτελοῦς διοικήσεως καὶ βαρέας σχετικῆς φορολογίας, βαρύτερας καὶ δυσβαστάτου καθισταμένης ὑπὸ τῆς ἀδίκου καὶ ἀσέβητου ἐν ἡμετέροις αὐτῆς, ἔχει ἱκανὴν ἐλευθερίαν ὅπως παρασκευάσῃ ἑαυτὴ πολλὰ τῆς προτέρας κρείττονα τύχην. Ὅτι ἡ Κύπρος κακοδαίμονος ὑπὸ τὴν ἀγγλικὴν κατὰ τὴν εἶναι κατὰ τὸν καὶ ἀναμφίβολον καὶ διὰ τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου λόγου καὶ διὰ τὸ ἀζύντακτον εἶη καὶ ἀκατάριστον τῶν κοινωνικῶν καὶ ἡθικῶν δυνάμεων ἡμῶν.

Ἡ Κύπρος εἶναι χώρα κατ' ἐξοχὴν γεωργικὴ καὶ τὸ γόνιμον αὐτῆς ἔδαφος παρέχει εὐρύτατον στάδιον πρὸς δημιουργίαν εὐρείας γεωργικῆς εὐθυμίας καὶ πλούτου. Εἶναι ὅλως ῥωτῶντος γεγονὸς διὰ τὴν πάντως τοῦ εὐνοικοῦς ὅπως αἱ ἀγροτικαὶ τάξεις πένονται καὶ νέοι ἀγροταὶ καταλείποντες τοὺς ἀγροὺς εἰς κατέρ-

χονται εἰς τὰς πόλεις εἰς ἐκπατρίζονται ἄνθρωποι πρὸς βιοπορισμόν.

Τὴν πρὸς τὰ γεωργικὰ ἔργα περιφρόνησιν ὑποβάλλει καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν ἡμῶν σύστημα, ὅπερ εἶναι ἀνάγκη ὡς τάχιστα νὰ μεταρρυθμισθῇ ὑπὸ πνεύμα πρακτικώτερον καὶ νεωτεριστικόν. Λαϊκὴ παιδεία καὶ γεωργία πρέπει ἐν Κύπρῳ μάλιστα νὰ συνδεθῶσι διὰ δεσμῶν ἰσχυρῶν καὶ στενῶν, ἵνα ἐν συνεργασίᾳ χαλεπύσῃ τὴν ἀπ' αἰώνων ἡδὴ φυγαδευθεῖσαν ἀπὸ τῆς νῆσου εὐθυμίαν.

Ὁρθότατα ὁ κ. Γεννάδιος ὑπέβαλεν ἄλλοτε τῇ Κυβερνήσει τὴν χρησιμοποίησιν τῶν Διδασκάλων πρὸς ἀνύψωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας ἐν τῇ νήσῳ, καὶ τοῦτο μὴ γενόμενον ἐν τῷ παρελθόντι, ἕνεκα ἀδιαφορίας τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς κακοήθειας πολιτικῆς καὶ κοινοτικῆς παρ' ἡμῖν συστήματος τὰ πάντα λυμηνάμενον ἐπὶ ἑτη ἱκανὰ, πρέπει νὰ γένηται ἀπὸ τοῦδε ὅτε τὸ κακὸν ἔχει ἐκείνο σύστημα ἐπατάχῃ καὶ μικρὸν εἴη δύναται νὰ βλάπτῃ πνέον τὰ λείοντα.

Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τὸν γεωργ. Τμήμα οὐ μόνον τὴν παραχώρησιν καταλλήλου ἔδαφους καὶ γεωργ. ἐργαλείων πρὸς πρακτικὴν τῶν σπουδάζοντων διδασκάλων ἀσκήσιν ἀλλὰ καὶ τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν ὑπὸ τὴν διηγετὴ ἐποπτείαν καὶ διδασίαν τοῦ κ. Διευθυντοῦ τῆς Γεωργίας. Ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ὡσαύτως κατὰ τὰς θερμὰς διακοπὰς ἐπὶ εὐλόγῳ ἀποζημιώσει νὰ προσκαλῇ διὰ τοῦ Τμήματος τοὺς διδασκάλους εἰς Λευκωσίαν ἵνα καὶ θεωρητικῶς διδάσκωνται καὶ πρακτικῶς ἀσκῶνται περὶ τοὺς διαφόρους γεωργικοὺς κλάδους, νὰ ἀναγράφῃ δὲ ἐν τῇ πιστώσει τοῦ Τμήματος τῆς Παιδείας σημαντικὸν ποσόν, προωρισμένον εἰς ἀμοιβὴν λόγῳ ἐπιμοιβῆς τῶν διδασκάλων ὅσοι ἤθελον συστήσῃ παρὰ τοῖς σχολείοις κήπους καὶ διδάσκωσι καὶ ἀσκήσῃ τοὺς παῖδας περὶ ἔργα γεωργικὰ.

Τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον ἀνανεούμενον προσεχῶς ὡς πρῶτον ἔργον του πρέπει ν' ἀναλάβῃ τὴν σύστασιν Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ κ. Διευθυντοῦ τῆς Γεωργίας, τοῦ Γυμνασιάρχου τοῦ Παγκυπρίου Γυμνασίου καὶ ἄλλων ἀνδρῶν παιδαγωγικῶν εἰτινῶν θὰ συντάξωσι νέον ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς Δημοτ. Παιδείας, προσδίδοντες εἰς αὐτὴν πρακτικώτερον χαρακτήρα διὰ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν ἀσκήσιν ἐπαγγελματικῶν μόρφωσιν.

Ἡ αὕτη ἐπιτροπὴ συγκαλοῦσα τοὺς μάλλον διακεκριμένους τῶν διδασκάλων ἐν τῇ νήσῳ θὰ διασκεφθῇ μετὰ τούτων καὶ περὶ τῶν ἀναγκαίων καὶ σκοπιμωτέρων μεταρρυθμίσεων τοῦ ἀναλυτικοῦ προγράμματος καὶ περὶ τῆς οικονομικῆς βελτιώσεως τῆς διδασκαλικῆς ὑπηρεσίας, εἰς ἣν πρέπει ν' ἀποδῶθῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ παρὰ τοῦ τόπου πάσα ἡ ὀφειλομένη προσοχὴ καὶ ἐκτίμησις.

Θλιβόμεθα καὶ ἀγανακτοῦμεν κα-

τὰ τῆς ἀστόχου τακτικῆς τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος, ὅπερ, ὡς ἐργάζεται, παρασκευάζει προσωπικὴν οὐδὲ μὴς δυνάμενον ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἀπαιτούμενας ἐνεργείας πρὸς θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν τῶν συγχρόνων γεωπονικῶν γνώσεων παρὰ τῷ ἀγροτικῷ πληθυσμῷ τῆς νήσου. Εἶναι ἀνάγκη τὸν γεωργ. Τμήμα νὰ συνάψῃ στενὴν συνεργασίαν μετὰ πάντων τῶν διδασκάλων οὓς θὰ καθοδηγῇ διὰ περφοτισμένων ὑπαλλήλων του, ὧν ὅμως θὰ στερεῖται πάντοτε, διότι τὰς θέσεις ταύτας παρέχει εἰς ἀκαταρτίστους ἀνθρώπους, οὐδὲ δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ὁ κ. Διευθυντὴς τῆς Γεωργίας καὶ ἡτο Τὶτάν Βριάρης ἀνάγκη τέλος Γεωργία καὶ Παιδεία νὰ συνδεθῶσιν ἐν στενῇ συνεργασίᾳ πρὸς ἀσφαλὴ πρόοδον βολικὴν καὶ πνευματικὴν τοῦ τόπου.

ΤΟ ΚΕΡΑΜΕΙΟΝ ΛΕΜΗΣΣΟΝ

Εἰς τὴν Λεμνισσὸν ἔλαχεν ὁ εὐγενὴς κληρὸς τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρηματικότητος, δι' ἣν πάντες καὶ ἐπινέσαμεν καὶ νυξάμεθα τὴν πληρὴν εὐδοκίμειαν τῶν κοινωνικῶν ἔργων αὐτῆς. Ἡ οἰνοποιία καὶ οἰνοπνευματοποιία ἐκεῖ προσέλαβον τὸν ἀληθινὸν βιομηχανικὸν αὐτῶν χαρακτήρα διὰ τῆς ἰδρύσεως ἐργοστασίων καὶ τῆς παρασκευῆς τῶν προϊόντων τούτων ὑπὸ ἐπιστημῶν οἰνοπνευματοποιῶν, οἱ οἶνοι δὲ καὶ τὰ κονιάκ αὐτῶν ἐπανεὶλημμένως ἐβραβεύθησαν ἐν ἐκθέσει ἐν αὐτῇ τῇ Γαλλίᾳ, τῇ κατ' ἐξοχὴν οἰνοπαραγωγῇ χώρᾳ τῆς Εὐρώπης. Μετ' αὐτὴν ἡ γυψοποιία καὶ ἀλευροποιία προσέλαβον λίαν εὐέλπιδος διαστάσεις, ἐξ ὧν ἡ γυψοποιία ὑπὸσχεντο πολλὰ καὶ μεγάλα τὰ ἀγαθὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῆς νήσου ἀνάσσει, διότι ἡ γύψος ἀφθονεῖ ἐν Κύπρῳ καὶ θὰ μετεβάλλετο αὕτη σὺν τῷ χρόνῳ εἰς εὐέλπιδος χρυσόν. Ἀτυχῶς ἡ τελευταία αὕτη ὅτε εἶχεν ἐξοφῆσαι ἐν Αἰγύπτῳ μόνον πολιτικὴν καταστάσιν ἀποκλείσασα τὴν γυψοποιίαν τοιαύτην, ὑπέστη κατὰ τὸν τραῦμα ἕνεκα τῆς ἐπικρατοῦσας παρασκευῆς γύψου ὑπὸ ἀγανεύνοικους ὄρους.

Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτο διάστημα ἐν Λεμνισσῷ πάλιν παρεσκευάζετο γιγαντιαία διὰ τὸν μικρὸν ἡμῶν τόπον βιομηχανία, τὸ μέγα κεραμεῖον, ὅπερ διήλθε πολλὰς καὶ κινδυνώδεις περιπετείας οὐ μόνον ἐνικα τῆς φύσεως τοῦ ἐργοῦ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μοχθηρίαν καὶ τὸν φθόνον πολλὰς τῶν ἀνθρώπων. Ὁ θεώμενος τὸ μέγα τοῦτο ἐργοστάσιον καὶ ἀναλογιζόμενος τὰς νέας αἰτίαι ἀνάγκας καὶ τὰς μεγάλας πρὸς πληρῶσιν τούτων δαπάνας τοῦ κατελαμβάνετο ὑπὸ ἀπαισιοδοξίας καὶ ἰλιγγίου ἐν μέσῳ τῆς ἀπαισιοδοξίας ταύτης εἰς ἀνὴρ ἀπέβλεπον εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην μετὰ πεποιθήσεως, ἢν ὑπεστήριξεν οὐχὶ διὰ λόγων ἀλλὰ διὰ μεγάλων χρηματικῶν κεφαλαίων ὡσεὶ θέλων αὐτοὺς νὰ γένηται μάρτυς καὶ θεμελιωτὴς τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρηματικότητος ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ,

και αὐτος τυγχάνει ὁ γνωστός με-
γαλέμπορος κ. Γ. Θ. Ρωσσίδης, ὁ
μεγίστος αὐτοῦ μέτοχος. Ὅτε ἐπὶ
τέλος ἐπρομηθεύθη τὰ τελεῖστα
τοῦ εἶδους τοῦ μηχανήματα καὶ
ἐξισώθη πρὸς τὰ μέγιστα τοῦ εἶ-
δους του ἐν Εὐρώπῃ ἤξετο δὲ
αἰσίως τῶν ἐργασιῶν του διὰ τῆς
ἀθρόας παραγωγῆς στερεωμάτων
καὶ κομποτάτων πλίνθων, ἐπὶ τὴν
ἡ γνωστὴ ἐν Αἰγύπτῳ κρίσις ἐπὶ τῶν
ἀξιών τῶν ἀκινήτων, ἐξ ἧς ἐνισχυ-
μυρίων λιβανῶν ἐπληρώθησαν ἀπὸ τῆς
νεύρορρύτου χώρας καὶ ἐσταμάτη-
σαν παρ' ἐλπίδος αἱ οἰκοδομικαὶ ἐργα-
σίαι. Αἱ κυπριακοὶ πλίνθοι τοῦ
ραμείου Λεμπουσίου ἀνεδείχθησαν
ἀνδοτερά τῶν γαλλικῶν τοιοῦτων
κατὰ τὴν ποιότητα, καὶ δυνάμει
στῶς ἐκείνων ἐβελονότερα ἔνεκα
τῶν ἀγαν εὐνοικῶν ὁρων ἐν ᾧ οὗς
αὐταὶ παρασκευάζονται ἐν Λεμπου-
σίῳ.

Ἀτυχῶς ἡ αἰγυπτιακὴ κρίσις ἀ-
νέκοψε τὴν ταχείαν πρόοδον τοῦ
κεραμείου καὶ περιήγαγε τοῦτο
εἰς δυσχερείας, ἐξ ὧν εὐτυχῶς ἀνα-
λαμβάνει γοργὰς μετὰ τῆς ἐπαλ-
δοῦ ἐν Αἰγύπτῳ τῆς οἰκονομικῆς
εὐπραγίας. Μετὰ τῶν πλίνθων πα-
ράγει καὶ κεράμους τοῦ γαλλικοῦ
εἶδους ἀμφοτέρα δὲ τὰ προϊόντα
ταῦτα ἐκτιμῶνται ἐν τῷ ἐξωτερικῷ
πολλὰ μᾶλλον τῶν γαλλικῶν, ὅτι
να ἐθεωροῦντο μέχρι τοῦδε τὰ ἀ-
ρίστα πάντων ἐν τῷ κόσμῳ. Γάλλοι
ἐργολάβοι ἐν Αἰγύπτῳ ἀνωμολόγη-
σαν τὴν ἀδιαφιλονίκητον ὑπερο-
χὴν τῶν κυπριακῶν τούτων πλίν-
θων καὶ κεράμων καὶ συνεδλάκησαν
μετὰ τῆς διευθύνσεως τοῦ κεραμείου
πρὸς ἀποκλειστικὴν παρ' αὐτοῦ
προμήθειαν δι' ὅσας τὴν Αἰγύ-
πτον.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς βιομηχανίας
ταύτης εἶναι εὐτύχημα δι' ὅσους
τὴν νῆσον διότι οὐ μόνον ἐξαφα-
λίζει τὸν ὄρτον εἰς ἑκατοντάδας
οἰκογενεῶν ἀλλὰ παράγει πλοῦτον
ἐκ τοῦ χοδὸς τῆς νήσου ἀνευ οὐδε-
μῆς οὐσιώδους ἀπωλείας τούτου.

Διὰ τῆς τελείας ἤδη διαρρυθμί-
σεως τῆς λειτουργίας τοῦ κεραμείου
θὰ γέννηται δυνατόν νὰ προσφέρῃ
τὰ ἀρίστα προϊόντα του καὶ εἰς
τὰς ἐπιτολίους ἡμῶν ἀγορὰς ἐξ ὧν
βεβαίως δὲ φυγαδεύσῃ πάντα τὰ
ξένα τοιαῦτα. Ἡ κατανάλωσις
τούτων ἐν Κύπρῳ φαίνεται ὅπως
δὲν ἐπικρατεῖται, διότι ὁ στατι-
στικὸς πλῆθξ τῆς πρώτης εξαγωγίας
τοῦ ἐνεστώτος οἰκονομικοῦ ἔτους
ἐμφαίνει εἰσαγωγὴν κεράμων ἀξίας
περίπου 4,000, τὰς ὁποίας ὁ τό-
πος ἐξήγαγεν ἵνα πληρώσῃ χάμα
καὶ ἐργασίαν ξένων χωρῶν.

Οὐδέποτε θ' ἀντιτάξωμεν εἰς τοὺς
ἀπαράβατους νόμους τῆς ἐμπορίας
καὶ συναλλαγῆς τὰ πατριωτικὰ αἰσ-
θήματα, διότι ὁ θυσιάζων ἐκείνους
εἰς ταῦτα ἡττάται ἐν τέλει καὶ συν-
τρίβεται. Αἱ τελείαι κυπριακαὶ κέ-
ραμοι πρέπει νὰ προτιμῶνται ἐν
ταῖς Κυπριακαῖς ἀγοραῖς διὰ τὴν
ὕψους τῆς ποιότητος αὐ-
τῶν καὶ τὰς συμφερότερας τιμὰς
ἀμφοτέρα τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα
κεκτημένοι θὰ προτιμῶνται παρὰ
πάντων καὶ ἐναντίον παντὸς ἀντα-
γωνισμοῦ.

Ἐπιθυμῶμεν μόνον νὰ προκαλέσω-
μεν τὴν προσοχὴν τῶν τε ἐμπορευο-
μένων τὰ κεραμευτικὰ ταῦτα προϊόν-
τα καὶ τοὺς καταναλωτὰς αὐτῶν, ἵνα
καλύτερον ὑποστήριξιν μεγάλην καὶ
κοινωφελεστάτην ἐν τῇ νήσῳ βιομη-
χανίαν. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ γιγαντίου
κεραμείου Λεμπουσίου θὰ γέννηται
ἀφορμὴ ἰδρύσεως καὶ ἄλλων τοιού-
των ἐν Κύπρῳ, ὧν τὰ προϊόντα θὰ
καταναλίσκωνται εἰς τὰς ἐπεντε-
νομένης ἀγορὰς τῆς Ἀνατολῆς καὶ
μετὰ τοῦ προϊόντος ἐκπολιτισμοῦ
ἐν αὐτῇ θὰ ἐπικτείνεται καὶ τῶν
κεράμων ἡ χρῆσις. Πρέπει νὰ ἀνα-
λογισθῶμεν δὲ ἡ Κύπρος ἀποδω-
λοῦσα τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς γεωγρα-
φικὴν ἐπικαιρότητα διὰ τὴν διενε-
χθεῖσαν ἐμπορίαν οὐδεὶς νὰ ἐπιδοῇ τὴν
ἐπιμέλειαν οὐτῆς ἐν τῇ ἐκμεταλ-
λεῖσιν τῶν φυσικῶν αὐτῆς πόρων.
Εἶναι ὥρα νὰ πράγματι νὰ ἐξάγῃ
ἡ νῆσος τὰ ποικίλα αὐτῆς πετρώ-
ματα κατεργασμένα ἢ ἀκατέργασ-
τα καὶ νὰ λαμβάνῃ ἀντάλλαγμα
τούτων ἀπερμῶν χρυσόν. Οἱ πρω-
τουργοὶ καὶ σκαπανεῖς τοιούτων βι-
ομηχανικῶν ἐργῶν εἶναι ἀξιοὶ τῆς
ὕψους τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης
τοῦ τόπου.

ΥΠΟΜΟΝΗΣ ΟΡΙΑ

Ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐξα-
σφαλίζων τὴν ἀσφάλειαν διασπαθῶ-
ν τὴν περιουσίαν τοῦ χηραινόντος Μη-
τροπολ. Θεόδωρου Κυρηναίας διὰ τοῦ
διορισμοῦ Τοποτηρητοῦ ἐκκλησιαστικῆς
καθῆκον πολλὴ ἐπιβράδυναν ἐνεκεν ὁ-
ποιοῦν καὶ ἀνοχῆς χηραινόντος πέρα
τῶν ἐπιτρεπομένων ὁρίων.

Ἄν προσεδόκα βεβαίως ἡ Α. Μα-
καριότης ἐπιδοκίμασιν πολλὰ ὅτιον
ἐπαίνοιον εἶναι τῇ βραδείᾳ μετῴχῃ πρὸς
προστασίαν σπουδαίας ἐκκλησιαστικῆς
περιουσίας ἀπὸ τῶν τάξεων ἐκείνων
αἵτινες εἶναι εἰρησέναι ἤδη ἐπὶ μακρὰν
περὶν ἐξῶν νὰ διαχειρίζονται τὰ ἐκ-
κλησιαστικὰ κατὰ τρόπον ὀλέθριον.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Κύπρου» κατα-
κρίνει τὴν Α. Μακαριότητα ἐπὶ σπου-
δῇ ὁδῶν τοῦ Λερισμοῦ Τοποτη-
ρητοῦ τῆς Μητροπόλεως Κυρηναίας
καὶ ἀποδίδει τὴν ἐνέργειαν ταύτην εἰς
ἰδιότητες εἰσιγῆσεως συμβούλων Αὐτῆς.
Ἡ ἰδιότης εἶναι τὸ κῆρυον γνώρι-
σμα τῆς ὅλης πολιτείας καὶ πάσης ἐκ-
κλησιαστικῆς καὶ κοινοτικῆς διαχειρί-
σεως ὑπὸ τὸ κρατὶ τῶς σπειραϊκῶν
συστημάτων, καὶ εἰς τοὺς ἀνέχοντες
δὲν δύναται νὰ φαντασθῶσι χρῆσιν
καὶ ἐντιμὸν μέριμναν ὑπὲρ τῶν κοινῶν.

Ἡ Α. Μακαριότης παρὰ τὰς ἐπι-
μόλους ἐκλήσεις τῆς μερίτης πλειο-
νότητος τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλη-
σιαστικῆς Διοικήσεως Κυρηναίας πρὸς
προστασίαν τῆς Μητροπολιτικῆς περι-
ουσίας, ἀνέβαλλεν ἀναμένονσα εἰρη-
νικὴν ὁδὸν καὶ ἀδελφικὴν διακανόνισιν
τῶν ἐκκερσῶν σχετικῶν ζητημάτων.
Καίτοι ἐδικαιώθη καὶ ἡδύνατο ἀπὸ τῆς
πρώτης ἡμέρας τῆς ἐνθρονίσεως Αὐτοῦ
ὁ Ἀρχιεπίσκοπος νὰ ἐξασκῇ πᾶσαν
τὴν ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματός Του
ἐπεδείχθη ἀνοχὴ χηραινόντος, ἥτις
πρὸς πρόσωπα ἡδύνατο νὰ παραταθῇ
κατὰ βούλησιν Αὐτοῦ, οὐδὲν ὅμως εἶχε
δικαίωμα ὅπως καταλίπῃ ἀπροσάτευ-
τον μεγάλην ἐκκλησιαστικὴν περιουσί-
αν, ἥν οὐ μόνον παρανόμως ἐπέμενε
διαχειρίζομενος ὁ παλαιηθεὶς Μητρο-
πολίτης ἀλλὰ καὶ διέθετε τὸς προ-
αίτους κατὰ τρόπον ἐπιτημιωτόν.

Ἐνφ' εἰσέπρατε τὰς προσόδους τῆς
Μητροπόλεως, οἱ φόροι αὐτῆς ἐληγ-
γόντο διὰ δανείων ἐπιβαρυνόντων
τὴν Μητρόπολιν ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ
τὰς ληγουσας ἐκμισθώσεις τῶν θρο-
νικῶν κτημάτων ἀνεύον ὑπὲρ φίλων
κομματικῶν ἀντὶ προσφοράς κατὰ τὸ
ἥμισυ ἐλάσσονος τῆς ἀλλοθεν γινομέ-
νης. Πρό τινος ὁ πρῶτος Κυρηναίας
ἐξεχώρησε τὴν Μοῆν Σκουριωτισίως
ἀντὶ εἰρησέναι ἐνοικίον 33 ἡρῶν, ἐνφ' ὁ
Τοποτηρητὴς ἐξεμίσθωσε αὐτὴν ἀντὶ
60 ἡρῶν. Ἐλαυνά τινα παρὰ τὴν Βυ-
ζαντινὴν ἐξεχώρησεν ἐπ' ἀμοιβῇ 30 ἡ-
ρῶν ἐλαῖον, ἐνφ' ἄλλος πλειοδότης τὰ
μάλιστα ἀποχρεώσας προσέφερεν 70 ἡρῶν,
καὶ τοιοῦτο ἐκανελάμβανεν ὁ ἐκπαι-
τος Μητροπολίτης κατὰ πᾶσαν νέαν ἐκμι-
σθωσίν. ἐν φ' πᾶσιν αἱ ἐκμισθώσεις
ὑπερεδιδόσαντο ἐν τῇ δικαιοδο-
σίᾳ τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ καὶ τοῦ Μη-
τροπολ. Θεόδωρου Κίτιου.

ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ Α. Μα-
καριότης θὰ διέπρατε σκαιότατον ἀ-
δικημα κατὰ τῆς Μητροπόλεως Κυρη-
ναίας καταλίπονσα ταύτην εἰς οὐσίας
δυνειδῆτον καὶ ἀνεύθυνον διαχειρίσιν.
(Ὁ διοριστὴς Τοποτηρητὴς εἶναι ἐπὶ
θυμῶν διὰ τὴν Μητροπολ. περιουσίαν
καὶ τὰς προσόδους αὐτῆς αἵτινες ἀνι-
κοῦνται εἰς τὴν Μητρόπολιν καὶ οὐχὶ
εἰς νομὴν ἀνεύθυνον προσώπων.

Ἡ ἰδιότης περὶ τὴν διαχείρισιν
ἐκλείπει καὶ ἐξαφανίζεται ὅπου ἐκτοπῇ-
ζεται τὸ σπειραϊκὸν σύστημα, ὅπως ὡς
πολλοὶς ἀπὸ τῶν ἀρρημάτων καὶ ἀ-
φαιρέσεων εἰς κοινοτικὰ καὶ ἐκκλησι-
αστικὰ εἰσοδήματα. Διεφηνέμεν τῆς
ἐθνικῆς μερίδος τὴν δικαίαν ἀγανά-
κτησιν προκαλούμεν πάντα ἐλέγχον
ἐπὶ ὁσάδε ποτε διαχειρίσεως κοινοτι-
κῆς ἢ ἐκκλησιαστικῆς ἐπὶ προσώπων
τῆς μερίδος ταύτης, ἀλλὰ προσκαλύψαν
σύναντα τὴν Σύνταξιν τῆς «Φωνῆς τῆς
Κύπρου» νὰ πείσῃ τοὺς φίλους αὐτῆς
ὅπως δώσωσιν ἀκριβῆ λογαριασμόν τῆς
μακροχρόνιου διαχειρίσεως τῶν Κοι-
νοτικῶν Ἐκπαιδευτικῶν, τῆς Ἀρχιε-
πισκοπικῆς, τοῦ Ναοῦ Φιλαρμονικῆς, ἐν
φ' τυγχάνει καὶ αὐτῇ παρέρχοντος δια-
χειριστῆς.

Μετ' οὐ πολὺ θὰ ἴδῃ ὁ κόσμος, ἐν-
όπιον τοῦ Δικαστηρίου ἀποκαλυφθεῖ-
ναι τὴν μακρὰν σπειραϊκὴν διαχείρι-
σιν τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου, ἐξ ἧς ὑπάρχει
φόβος ὅτι θὰ ἀπολεσθῶσιν ὑπερβα-
λόντως δλαὶ λίρα.

Καθαρίσας πρῶτον τὴν θέσιν σας
παρέχοντες εὐθύναν τῶν πεπραγμένων
ὑφ' ὧν ἵνα εὐπρόσδοποι ἐλέγχετε τοὺς
ἄλλους, ἄλλως μὴ ὑπολαμβάνετε τὸ
Κυπριακὸν Κοινὸν ὡς συμφερόντων μω-
ρῶν καὶ χαλδῶν.

ΟΙ ΚΑΡΠΟΙ

ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ "ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ"

Τῇ π. Δευτέρᾳ ἀπεβίβωσαν εὐπο-
ρὸς τις Λευκωσιᾶς, Ἀναστάσιος
Πεπονιάδης, γεννηθεὶς Ὀρθόδοξος
Ἕλληγν χριστιανὸς καὶ ἀποθανὼν
ἐν προεβήκῃ ἡλικίᾳ Προτεσταν-
τῆς Εὐαγγελικῆς. Ἐδωρήσατο εἰς
τὴν προτεσταντικὴν Εὐαγγελικὴν
Ἐταιρίαν μέγα γήπεδον παρὰ τὴν
Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ ἀνήγειραν ἐκεῖ
ἰδίας δαπάναις ναὺν προτεσταντικὴν,
κατέλιπε δὲ διὰ διαθήκης τὰ δύο
τρίτα τῆς περιουσίας του, ὑπολογι-
ζομένης εἰς 5—6 χιλιάδας λίρας,
εἰς τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐν Κό-
πρῳ ἱεραποστολῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς
Ἐταιρίας ταύτης.

Ὁ νεκρὸς τοῦ ἐφ' ἀμάξης μετε-
κομίσθη εἰς Λάρνακα καὶ ἐτάφη ἐν
τῷ ἐκείνῳ νεκροταφείῳ τῶν Προτε-
σταντῶν.

Ἐντοῦτοις ἔχει ὁ ἄνθρωπος οὗτος
πολλοὺς πενομένους συγγενεῖς ὧν τι-
νες εἶναι πατέρες πολυμελῶν καὶ
ἀδυνάτων οἰκογενειῶν, ὅς τὴν ἐσχά-
την ἐλπίδα ἀφαιρῇ μία προσηλυ-
τιστικὴ Ἐταιρεία ἐν ὀνόματι τοῦ
Εὐαγγελίου καὶ τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγά-
πης καὶ τῆς ἐλεημοσύνης!

Μετὰ τοὺς ἀπόρους συγγενεῖς ὁ-
πάρχουσι πλείους ἀποροὶ οἰκογέ-
ναις ὁμοσυνεῖς καὶ ὁμόθρησκοι ἔ-
χουσαι ἀνάγκην βοήθειας, καὶ μετ'
αὐτοὺς πάντας, τὰ κοινοτικὰ Ἐκ-
παιδευτήρια εἰνε ἐγκαταβρυμένα εἰς
ἰδιωτικὰ ἐπὶ ἐνοικίῳ καταστήματα
ἔνεκα μακροχρόνιου ἐλαττωματικῆς
διαχειρίσεως αὐτῶν.

Ἡ ὀρθόδοξος Ἑλληνικὴ Κοινότης
Λευκωσίας δὲν ἀπώλεσε μόνον ἐν
μέλος αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ περιουσίαν
σημαντικὴν ἥτις θὰ ἀνεκοῦφιζε πολ-
λοὺς ἀπόρους καὶ θὰ ἐοίκατο τὴν
περιπλανωμένην ἀπὸ οἰκήματος εἰς
οἴκημα κοινοτικὴν πα δέαν τῆς πό-
λεως.

Ἡ ἀγανάκτησις τοῦ Κυπριακοῦ
Κοινοῦ ἐπὶ τοσαύτῃ ζημίᾳ θὰ κορυ-
φωθῇ, πιστευόμεν, διὰ μὲν ὅτι
ὁ Ἀναστάσιος Πεπονιάδης ἐγένετο
ὄμμα τοῦ περιφύμῳ Συλλέγου «Ὀρ-
θοδόξου» ἐν ἱδρῶσιν ἡ σπείρα ἐν μέ-
σῳ Λευκωσίας ὑπὸ τῆς προεδρείας
τοῦ ἀρνιολογικοῦ Τεκνοπολίου καὶ
εἰς τὰ πρὶν ὁδῶν τῆς ἐξέροσε τοιοῦ-
του τοῦ Π. Κολοσιδίου, Ἐκεῖ ὡς
γνωστὸν ἐννεργεῖτο ἡ προπαρσκευὴ
ἀθρόου προσηλυτισμοῦ εἰς τὰ προ-
τεσταντικὰ δόγματα διὰ κοινῶν προσ-
ευχῶν καὶ ὧδῶν ἐν ἰδιωτικῷ οἴκῳ

μακρὰν τῶν ναῶν, καὶ ἐκεῖ ἐνενέ-
στο τυφλὸς φανατισμὸς καὶ ταρτάρει-
ον μίσος κατὰ ὁμοφύλων καὶ ὁμο-
θρήσκων καὶ ἐνεχύθη εἰς τὰς ψυχὰς
ἀμαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἔξέστησαν τὸ
δηλητήριον κατὰ τῆς Ἐκκλησίας
καὶ τοῦ ἔθνους. Ἐκεῖ ἐδιδάσκοντο
νὰ πτώσιν τοὺς ἀντιφρονούντας συμ-
πολίτας καὶ νὰ διασπῶσι τοὺς σι-
νωτάτους οἰκογενειακοὺς δεσμούς
τούς τε φυσικοὺς καὶ τοὺς πνευμα-
τικοὺς καὶ ἡθικάς καὶ ἐξωθῶντο
εἰς πᾶσαν κακουργίαν κατὰ τῶν ἰδί-
ων γονέων καὶ ἀδελφῶν ἐτι.

Ἐκεῖ ἐδιδάχθησαν τὴν ἀνευλαδί-
αν πρὸς τὰς ἱεράς τελετάς τῆς Ἐκ-
κλησίας ἡμῶν καὶ τὴν περιφρόνησιν
πρὸς τὰ θεῖα σύμβολα αὐτῆς καὶ εἰ-
δομεν τοὺς τοὺς ὑβρίζοντας καὶ βλα-
σφημίζοντας λειτουργοὺς ἱεροουργῶν-
τας, καταρρίπτοντας τὰ ἱερά εὐαγ-
γέλια καὶ ἄλλα ἱερά σκεύη καὶ ὁρ-
γανίζοντας ἐν τοῖς ναοῖς ὅσον οὐδ'
οἱ βαρβαρότατοι ἔχθροι οἱ ἐπιδράμον-
τες ἄλλοτε τὰς χώρας ἡμῶν καὶ
ἀδυσώπητο γινόμενοι τύραννοι.

Εἰς τὴν ἀσέβειαν πρὸς τὴν Ἐκ-
κλησίαν καὶ τὴν περιφρόνησιν πρὸς
τὴν πατρίδα παρέπονται πλείους
ἄλλαι κακίαι προσωπικαὶ καὶ ἄλλως
ἐκδηλούμεναι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοι-
νότητι.

Κατὰ τὰ τελευταῖα 8—9 ἔτη ἡ
ἀγορὰ Λευκωσίας, μεγάλως ἄλλοτε
ἐκτιμωμένη ἐν τῷ τόπῳ καὶ παρὰ
τοῖς συναλλασσομένοις μετ' αὐτῆς
ξένοις, παρουσίαζε γεγονότα πολὺ
μειώσαντα τὴν ἐμπορικὴν αὐτῆς τι-
μὴν. Ἐγένετο σειρά πτωχεύσεων καὶ
ἀναστολῶν πληρωμῶν, ὧν πολλοὶ ἐξ-

ελεγχόμενοι θὰ συνεπείγοντο δικαστι-
κὴν καταδίκην. Πάντες οἱ δράσται
τούτων, πλὴν μίαν ἢ δύο περιπτώ-
σεων ὅπως ἀσπνέοντων, ἐγένοντο θα-
μῶνες τῆς περιφύμῳ «Ὀρθόδοξας»
καὶ μαθητευόμενοι τῶν Πονηροπού-
λων, τῶν Τεκνοπολίων, τῶν Κολο-
σιδίων καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων.

Τὴν κακοθεστέτην ἐπιδράσιν ἐπὶ
τοῦ καθέλου ἥθους καὶ τοῦ χαρακτή-
ρος τῆς ἡθοφθόρου διδασκαλίας τῶν
μισθάρνων τούτων ἀγυρτῶν ἐπὶ τῶν
ἀκρατῶν αὐτῶν ἀναγνωρίζομεν οὐ
μόνον ἐν τῇ συμπεριφορᾷ τῶν ἐν τοῖς
ναοῖς καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀλλὰ καὶ ἐν
τῇ ἰδιωτικῇ β'φ αὐτῶν. Ἐὰν ἐπε-
τρέπετο ν' ἀναφέρωμεν παραδείγμα-
τα θὰ καταδεικνύτο πῶς βλαβεῖα
καὶ μόνιμος συνετελέθη ἀναστάτω-
σις ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν ἐλλείνων θυ-
μάτων τῆς κομματικῆς ἀκολασίας
καὶ τοῦ κακοθεστέτου φαρισαι-
σμοῦ.

Καίτοι οἱ ἀγύρται ἐκείνοι κακοὶ
κακῶς ἠναγκάσθησαν ν' ἀπέλθωσιν
τῆς νήσου ὁπὸ τῆς μεγάλης ἐθνικῆς
πλειονότητος, τὸ ἀπαίσιον ἔργον συν-
εχίζεται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ
καὶ προφάσεις καὶ συστηματικὴ δια-
πράττειται διαστροφὴ τοῦ ἥθους πολ-
λῶν προσώπων ἄντα κατ' αὐτὰ τὰ
πρῶτα δῆμάτα τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ
ἐμφωρῶσαν καταχρασται τῆς παρα-
σχεθείσης εἰς αὐτὰ ἐμπιστοσύνης.

Η ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΕΝ ΚΥΠΡΩ

Χαρακτηριστικὸν γνῶσμα τοῦ ἀρχαι-
ολογικοῦ πλοῦτος τῆς Κύπρου εἶναι ἡ
χρῆσις τοῦ πηλοῦ οὐ μόνον διὰ διάφορα
σκεύη ἀλλὰ καὶ πρὸς κατα-
σκευὴν ἀγαλμάτων καὶ ἀρτεμῶν.
Ἡ πηλοπλαστικὴ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἐστὶ
ἀπετέλεσεν ἐν Κύπρῳ ὑψηλὴν βιοτε-
χνίαν καὶ ἐν Κύπρῳ ἐποικίθησαν τὰ
μεγαλύτερα πηλινὰ ἀγάλματα καὶ ἀνα-
ρίθμητα πηλινὰ ἀγγεῖα καὶ σκεύη καὶ
ἀγαλμάτια καὶ πλάγυνες καὶ ποικίλαι
παραστάσεις. Τούτων τοῦ πηλοῦ ἐγέ-
νετο κατὰ κράτος, ὥστε ὁ Κίτρινος τῆς
Πάφου εἰρηνεύμενος τοὺς Ἀχαιοὺς
ἀντὶ τῶν ὑπερημέρων νῶν, κατὰ τῆς
Τροίας ἀπέστειλεν εἰς οὐδὲ πηλινὰ
ὁμοιώματα τούτων. Β' μακροτάτη τῆς
ἀρχαιοῦς ἐν Κύπρῳ ἱστορία εἶνε ἐκ-
πεφρασμένη ἐν τῇ ἀγγειοπλαστικῇ καὶ
τῇ καθέλου διπλοπλαστικῇ αὐτῇ, καὶ ἡ
ἐπελθούσα διὰ τὴν μεγάλαν ἀστροπὴν
μεταβῆ ἡ ἐγένετο τοσοῦτ' ὥστε ἡ σύγ-
χρονος ἀγγειοπλαστικὴ ν. π. π. ἀγγεῖα
πολὺ τὴν περὶ τὸν πῦρ νεολιθικῆς πε-
ρίου, ἡ τὴν τῶν Γροθῶν καὶ ἄλλων
βερβέρων φύλων τῆς Ἀφρικῆς.

Τὸ Ἀστρονομικὸν Τμήμα πολλὰ κα-
τέλαβε προσπάθειας πρὸς ἐπεύθυνον κα-
τασκευὴν μεμικρωμένων (ἀλειψίων)
ἀγγείων καὶ πηλινῶν ἀπὸ τῆς, καὶ
τοῦ Γεωγ. Τμήματος προσάβον ἐπὶ τινα
χρόνον τὸν «Ἑλληνικὴν ἀγγειοπλαστικὴν» κ.
Γ. Στεφαννάκην δὲ ἔχει τὴν γεν-
ναϊότητα νὰ χρησιμοποίησιν τὰς ὑπρε-
σίας τοῦ μέχρι τούτου, αἵτινες εἰς ἀρχὴς
εἰδείσαν ὅτι θὰ ἦσαν χρησιμώταται καὶ
μετ' ἐπιτυχίας δοκιμαί.

Ὁ κ. Στεφαννάκης δὲ ἀδικοῦσιν
γῆρας ἐγκαταλείψει ἐξήγησιν τὴν ἰδι-
ωτικὴν ὑποστήριξιν καὶ τοῦχῳ ἐν τέλει
τοιοῦτος ἡδύνη νὰ ἐγκαταστῇ εἰς τὸ
ἐξώθῃ τῆς πόλεως Κερμελίου τῶν κ. κ.
Σαββίδου—Γεωργιάδου, καὶ κατεσκευ-
σας μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας πάντα τὰ
εἶδη πηλινῶν ἀγγείων καὶ σκευῶν με-
μικρωμένων, διὰ τὰ ὅποια ἐξήγονται
ἐτησίως 2000 λίραι τοῦλάχιστον.

Κοῦμνες, Πινιάτες, Βάζα
στοργύλλοι, κοῦπες, γάνθρες
παντὸς μεγέθους σωλῆνες ἡ
δυναμωγέιων καὶ κατὰ πρὶν γυμνα-
στικῶν κατασκευάζονται ἐν τῷ ἐργαστα-
σίῳ τοῦ κ. Γ. Στεφαννάκη.

Τὰ εἶδη ταῦτα οὐ μόνον δοκίμῃ
καὶ ἀνὲρ τῶν ἐξῶθεν προερχομένων
ἀλλὰ καὶ πωλῶνται εἰς τιμὰς ἀσυν-
κρίτως χαμηλότερας ἐκείνων, εἰ ἐνδο-
καρτέοντες δὲ δύναται νὰ πωλῶσιν ἐπὶ
σκεπτόμενοι τὸ ἐργασίον καὶ ἐξέτα-
ζοντες προσωπικῶς τὰ προϊόντα του.

Ὁ κ. Γ. Στεφαννάκης ἀνολομῶναι
ἐπὶ εὐλόγῳ ἀμοιβῇ καὶ ὅροις ἐξισορ-
ρῶσιν εἰς τοὺς μαθητευόμενους τελε-
αν ἐκμίσθωσιν καὶ ἀσκήσιν τῆς ἀγγειο-
πλαστικῆς τέχνης του νὰ διδάσῃ πᾶ-
σα βουλόμενοι καὶ διδοῦναι ἀγασίας
τέως βιοτεχνίαν ἐν Κύπρῳ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Ἐπὶ τέλους ὁ ἐγγειοπλαστικὸς χειρουργὸς
τοῦ ἐκ Χλῶρακος μακρίτου γ' Οἰκο-
νόμου Παπὰ Φιλίππου καταδύσθη νὰ πα-
ράσῃ ἡμῖν ἀλλότροπον εἶδος ἀπατήσε-
ως, διὰ πομπῶδους στατιστικῆς ἐγγειο-
ρηθέντων δὴθεν ἀσθενῶν ἐν μεγαλοσχῆ-
μῳ παραρτήματι, ὅπερ ἀφίεται εἰς τὴν
ὀρθὴν τοῦ νοήματος κοινὸν ἐκτίμησιν,
εἰς τὸν παρ' ἡμῖν δὲ ἱατρικὸν κόσμον θὰ
προξένει ἱλαρότητα ἀν μὴ προύκειτο
πρὸς σπουδασιότητων εὐδυνῶν, ἀς ὑπάρχει
πᾶς ἐπιστήμων ἱατρὸς ἐξισκῶν τὸ φιλέ-
θωπον ἐπαγγέλμα του μετὰ τῆς δε-
ούσης εὐσυνειδήσεως.

Εὐελπιστοῦμεν δὲ ὁ ἱατρὸς κ. Λεον-
τίδης θὰ ἔχῃ τὴν καλωσύνην νὰ πα-
ράσῃ ἀκριβεστῆς πληροφάνειαι προκει-
μένου περὶ τῶν ἀρρώστων τῶν ἐγγειο-
θέντων ἐν τῇ Κ

Λονδίνον, 25. — Οἱ «Τάιμς» μα-
νύνουν ἐκ Παρισίων ὅτι ὁ κ. Μαυρομ-
μάλης ἐξεδήλωσε τὴν διάθεσιν νὰ πα-
ρευθῇ ἐὰν ὁ Στρατ. Σύνδεσμος δι-
αλυθῇ μετὰ τὴν λήξιν τῶν ἐργασι-
ῶν τῆς Βουλῆς. Οἱ ἀξιωματικοὶ δὲν φαίνο-
νται νὰ θέλουν νὰ παραμείνουν ἐν τῇ

ΠΑΡΑ ΤΗ ΔΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ
 πωλοῦνται ὡσαύτως Μανδολένα,
 Ξιλοῦραι, Βιολίτζα, καὶ ὀρχαί
 παρ' αὐτῇ πλοῦστα συλλογὴ νεο-
 τάτων ἡμαρτῶν καὶ ἄλλων Μου-
 σικῶν συνθέσεων Ἑλληνικῶν καὶ
 Εὐρωπαϊκῶν ὡς καὶ χάριτες τῆς
 Μουσικῆς.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "Η ΛΕΥΚΩΣΙΑ," Ε. Κ. ΠΕΤΡΙΔΟΥ ΚΑΙ ΣΙΑΣ

ΑΓΟΡΑ ΚΥΚΚΟΥ ΑΡΙΘ. 34 ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ ΑΓΟΡΑ ΚΥΚΚΟΥ ΑΡΙΘ. 34

ΑΝΑΜΒΑΝΟΜΕΝ την τιμήν νά πληροφορήσωμεν τὸ Παγκύπριον Κοινὸν ὅτι ἐλάβομεν ἐσχάτως τὰς ἀναμενομένας ἐκ Παρισίων, Λειψίας, Μιλάνου καὶ Ἀθηνῶν μεγάλας παραγγελίας μας τυπογραφικῶν εἰδῶν ἥτοι:

- 1ον) Χάρακτῆρας καλλιγραφικοὺς πεζοὺς εἰς πλουσιωτάτην ποικίλιαν, Παρισινή γραφῆς, Κεφαλαίους, εἰς συλλογὰς πρωτοφανεῖς διὰ τὴν Κύπρον.
- 2ον) Πολύγραμμα εἰδικὰ διὰ συναλλαγματικὰς, γραμμάς, κοσμήματα, εἰκονίδια.
- 3ον) Καινούργες ποδοκίνητον πιεστήριον δυνάμενον νά ἐκτελέσῃ καὶ τὴν λεπτοτάτην ἐργασίαν μὲ εὐρωπαϊκὴν τελειότητα.
- 4ον) Μελάνας μαύρας καὶ χρωματιστὰς εἰς πλουσιωτάτην συλλογὴν τοῦ παγκοσμίου φήμης Παρισινοῦ ἐργοστάσιου Lorilleux et Cie
- 5ον) Χάρτην διαφόρων ποιότητων καὶ μεγεθῶν δι' ἐκτυπώσεις ἐφημερίδων, περιοδικῶν, βιβλίων, ἐξωφύλλων, ἀγγελτηρίων γάμων, κηδείων, γοῤῥίων, συναλλαγματικῶν, ἐπισκεπτηρίων, κλπ.

Πλουτίσαντες τοιουτοτρόπως τὸ Τυπογραφεῖόν μας τόσον, ὥστε ἀφόβως νά δυνάμεθα νά προκαλῶμεν οἰανδήποτε σύγκρισιν πρὸς τὰ ἄριστα τῶν ἐν Ἀνατολῇ τοιούτων

ΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ

τὴν ἐκτέλεσιν πάσης τυπογραφικῆς ἐργασίας ἀπὸ τῆς μεγαλητέρας, ὡς τὴν ἐκτύπωσιν βιβλίων, περιοδικῶν, ἐφημερίδων, μέχρι τῆς λεπτοτέρας καὶ καλλιτεχνικωτέρας ὡς ἀγγελτηρίων ἀρραβώνων, γάμων, κηδείων, γνωστοποιήσεων, ἐπίκεφαλίδων φανέλλων καὶ ἐπιστολῶν, ἐπισκεπτηρίων, ὁψολογιῶν εἴτε ἀπλῶν εἴτε πολυχρώμων.

Ἀποστέλλομεν εἰς πάντα αἰτούντ' αὐτὰ δείγματα τῶν ἐργασιῶν μας καὶ δειγματολόγιον τῶν στοιχείων καὶ κοσμημάτων τοῦ Τυπογραφείου μας. Ἐπίσης εὐχαριστήρια παρὰ πλείστον ὄσων ἀξιστ. προσώπων ἐλάβομεν διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν ἀκριβείαν μας, ὡς τοῦ παρ' ἡμῖν δικηγόρου καὶ συγγραφέως κ. Ἀλ. Κυριακίδου τοῦ ὁποίου ἐξετύπωσαμεν τὸ «Πρόχειρον Ἑλληνοαγγλικὸν Ἀρξικὸν» καὶ ἀνελάβομεν τὸ Ἀγγλοελληνικόν.

ΕΙΜΕΘΑ ΟΙ ΙΔΙΟΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΟΙ καὶ συνεπῶς δυνάμεθα νά ἐργαζώμεθα

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΛΑΧΙΣΤΑΣ ΤΙΜΑΣ

Παρεβαιοῦμεν πάντα ἐμπιστευόμενον εἰς ἡμᾶς τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας τῆς ὅτι αὕτη θὰ ἐκτελεσθῇ ἀκριβῶς, εὐσυνειδήτως καὶ εὐθηνότατα ἐφ' ᾧ

ἀνταποδοῦμεν μεθ' ὑπολήψεως οἱ ἰδιοκτῆται καὶ διευθύνται τοῦ Τυπογραφείου «ἡ Λευκωσία»

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Ὀκτωβρίου 1909.

Ε. Κ. Πετρίδης

Ἐρ. Νημογιάν.

